

SCITATA

DIN TARA

O malmă ciudată a cuprins societatea noastră în perioada ce a urmat Revoluției, o malmă ce nu ține și nu lasă. Nu este o boală obișnuită, de ea nu a murit nimeni, dar simptomele sînt clare și generalizate: febră și suferin de SCENARIOMANIE.

Nu poți să faci un pas pe stradă, la cozi, în autobuze și trenuri, nu poți să te duci la cineva în vizită sau să ieși în societate, fără ca vecinul, cunoșcutul sau necunoscutul, să te privească și să nu-ți comenteze viața politică sau socială după ocazia care se prezintă sau de îndată ce se îmbrățișează.

S-au vehiculat, la început, scenarii de Revoluție, apoi ale furtului Revoluției, sau creații scenarice despre teroriști, despre nomenclaturişti și securişti, de-

parcă întreaga Românie este scenă unui imens teatru, în care regizori necunoscuți pun în scenă scene care de care sînt mai teroas!

Luie trăim într-o lume plină de mistere. Sînt atîtea lucruri necunoscute, începînd cu morții misterioase și terminînd cu cea de-a patra mineriadă, încă este

adevărul va ieși, ca un delemn, la suprafață. Numai că o replică din piesa „Admirabila Lulia”, prezentată la emisiunea „Teatru Tv” de luni seară, m-a pus serios pe gânduri.

„Lumea a fost trucață, de cînd a fost creată”, spune unul dintre personaje. Și mă gîndesc, Doamne, că ne vei ține, că suferim de această malmă, a scenariomaniei, dacă pînă și actul Creștiei a fost pus de către autorii cărții și ai piesei pe seama unui... scenariu: Pînă, Doamne, să mai fim optimiști? Sau și prezentarea piesei a fost... un scenariu?

TIBERIU ISTRATE

Lumea a fost trucață, de cînd a fost creată

spre forțe ostile din țară sau din străinătate. Au urmat scenarii din perioada guvernării provizorii, scenarii cu alegorii, scenarii cu 13-15 luni sau cu evenimentele de la Ig. Mureș. Nimic din ce a însemnat viața noastră de ficțiune și nu e scîpat. Scenariilor. De

Cea de-a patra mineriadă, cea care „ne roade” acum, este însoțită și ea de scenarii de război, dintre care cel al scriitorului Gelu Voican-Voiculescu atinge dimensiunile romanului polișt. Desigur, cauza principală a apariției altor scenarii este că după Revo-

apropo firesc ca la tot pasul să tresărim și să exclamăm: încă un scenariu! Iar am fost manipulați! Va veni, vreadată, vremea să aflăm adevărul? Căci numai adevărul va înlătura malmă care ne macină: scenariomania. Pînă mai ieri speram că

COVÎNTUL LIBER

ANUL III
NR. 471
JOI,
10 OCTOMBRIE
1971
4 PAGINI • 5 LEI

Munca, producția, viața — în deplină siguranță

În multitudinea de probleme complexe cu care se confruntă viața economică a țării — și nu numai — activitatea de protecție a muncii în întreprinderi continuă să fie una dintre coordonatele esențiale ale proceselor de producție. Fără respectarea severă a normelor de protecție a muncii, a tehnologiilor de execuție, fără asigurarea pentru salariați a condițiilor corespunzătoare de lucru și sociale, activitatea productivă nu se poate derula fluent și eficient.

— Tocmai de aceea, misiunea noastră este încărcată de o mare răspundere, economică și socială, releva dl ing. Francisc Hegedus, inspector-șef al Inspectoratului de Stat Teritorial pentru Protecția Muncii al județului Hunedoara. În acest sens, prin specialiștii noștri de la grupele din Deva și Petroșani — fiecare avînd repartizate un număr de unități din întregul județ, funcție de pregătirea lor și de specificul acestora — urmărind cu perseverență modul în care sînt cunoscute și aplicate normele

de protecție a muncii, organizăm acțiuni de control și îndrumare, de instruire și prevenire, dezbatem cauzele accidentelor și măsurile adoptate ne îngrijim pe cea mai înaltă nivel să aibă condiții propice de lucru: scule și echipamente adecvate, spații fără noxe ori cu indici scăzuți ai acestora, în baza normelor admise, alimente antidot etc. Atentie sporită se acordă în întreprinderile mari, cu activitate complexă — din minerit, siderurgie, energetică, chimie, construcții, dar și din celelalte.

— Iar dacă ar trebui să ne raportăm la niște rezultate concrete, dl inspector-șef, cum ați caracteriza activitatea pe care o coordonați, de la începutul anului curent?

— Este mai bună decît în anii trecuți, în sensul că numărul accidentelor de muncă și al îmbolnăvirilor profesionale a scăzut, dar dacă avem în vedere și faptul că s-au diminuat și volumul și rit-

DUMITRU GHEONEA
(Continuare în pag. a 2-a)

UNA DE ZI

— Măstere, Nitică susține că t-om sînt grav...
— Ți-a aruncat mîna în obraz?
— Da, și a mai sînit să și-o scoată din mînă!

Filmul „ORĂȘTE — CARTE DE VIZITĂ”

Orăștia s-a afirmat în trecut ei, atît prin asociațiile de cultură existente aici, cît mai ales prin tipăritori — ziare, reviste, gazete și volume. Azi, la toate aceste manifestări culturale se adaugă o nouă dimensiune, filmul documentar amintit în titlu. Raportaje audio-vizuale despre Orăștia s-au prezentat dincoace, cu un număr mai mic sau mai mare de secvențe. Ea chiar

în filme artistice, ca „Aurel Vlaicu”, imaginea orașului, la începutul secolului nostru, a fost revizuită. Ceea ce aduce însă actualul film documentar depășește așteptările. Alina cu migală, secvențele istorice, arhitecturale, culturale, turistice, economice și sociale, sînt rînd și argumentează limpede și argumentează limpede. (Continuare în pag. a 2-a)

Magazinul de legume și fructe, situat pe magistrala din Hunedoara, bine aprovizionat pentru cumpărători. Foto PAVEL LAZA

• O NUNTA DE UN MILION DE DOLARI! La căsătorie, a opta, a actriței Liz Taylor, au participat personalități marcante ale vieții publice americane. Nu-i vom aminti pe colegii de breaslă. Ar fi suficient să reținem că au fost prezenți doi foști președinți ai S.U.A. (Reagan și Gerald Ford). Se spune că pregătirea și desfășurarea ceremoniei nupțiale au costat o pe celulele strălucite — și experimentata mireasă — circa 1 milion de dolari. Cum cit speră să obțină prin valorificarea imaginilor fotografice asupra căroră și-a păstrat toate drepturile.

• NORDUL IRAKULUI SINGEREAZĂ DIN NOU. În nordul Irakului, ciocnirile izbucnite între trupele Bagdadului și grupările înarmate kurde s-au soldat deja cu zeci de morți și sute de răniți, potrivit evaluărilor BBC din această dimineață. Sînt utilizate elicoptere și piese de artilerie. Circa 50.000 de civili se îndreaptă spre frontierele cu Iranul și Turcia, pentru a evita aceste violențe, cele mai intense și mai crude de la încetarea războiului în Golf.

• S.U.A. ÎMPOTRIVA AVORTULUI. Apa cum stăm S.U.A. se opune avortului în România pe diferite căi, datorită politicii de acceptare a intreruperii sarcinii. De cîteva zile, se află în vîrstă de dezbateri în Senatul Statelor Unite (SUA), care dorește să surprindă aspectele sociale complexe ce determină femeile să recurgă la avorturi, în tre-o proporție atît de mare.

• PARLAMENTUL CERE... SPRÎJIN. De fapt, este vorba de comisia pentru cercetarea abuzurilor și pentru petiții, care — în colaborare cu Televiziunea — a realizat un film serial, „Memorialul durerii”. Avînd în vedere complexitatea fenomenului, respectiva comisie a Parlamentului cere sprijinul persoanelor care dețin date privind detenția politică în penitenciarele României, în perioada 1945—1964, detenția în lagărele de muncă, abuzurile comise în timpul colectivizării, mișcarea națională de rezistență și reprimarea mișcărilor studentești după evenimentele din 1956. Materialele documentare pe respectivele teme sînt așteptate pe adresa comisiei (arh. Grigore Cerchez 16, sect. 1). Relații suplimentare la tel. 334992 sau 337114.

• EXONERĂRI DE TAXE VAMALE. Fapt imbu-curător, se preconizează a fi înaintate de către Ministerul Comerțului și Turismului, noului guvern, trei proiecte de hotărîre privind exonerarea de taxe vamale. Ele se referă la importul de produse citrice, unele agricole și tractoare mici (pînă la 25 CT) precum și la aducerea în țară, de către cetățeni, de autoturisme noi.

FLASH

• CONSFĂTURE INTERJUDETEANĂ DE OFTALMOLOGIE. Vineri și sîmbătă are loc, la Spitalul din Hunedoara, o consfătuire interjudețeană organizată de Societatea Română de Oftalmologie (Clinica Oftalmologică Timișoara) și secția de specialitate a spitalului municipal, avînd ca temă „Ochiul și patologia generală”. Participă și invitați din străinătate (Germania și Ungaria). Concomitent, se desfășoară și cursul intensiv postuniversitar, cu tema „Lentile de contact”, organizat prin Centrul de Per-

fecționare a Personalului Superior Sanitar București. (N.T.)
• ÎNTILNIRE. Sîmbătă, 12 oct. a.c., orele 17,00, la Casa de Cultură din Deva are loc întilnirea cu Ana Blandiana, Romulus Rusan, Petre Mihai Băcanu și Dumitru Iuga, organizată de Alianța Civică, filiala județului Hunedoara. (N.T.)
• PARTICIPANȚII LA CONCURSUL PRONOSPORT din județul nostru pot găsi, începînd de mîine, în fiecare vineri, în ziarul „Covîntul Liber”, rezultatele obținute de echipele înscrise la concursul Pronosport, ultimele noutăți despre formă lor sportivă și pronosticul redacției. Un real sprijin pentru orientarea participanților. (S.C.)

• BIBLIOTECA din Orăștia de Sus, care la această oră reunește peste 400 de cititori, organizează acțiuni de prezentare a cărții, medaloane și serii literare ce se bucură de o caldă apreciere din partea publicului. De curînd, această instituție a organizat, în satul de centru, recitalul de poezie din creația marilor noștri poeți — Mihai Eminescu și George Coșbuc —, iar la Costești, o sezătoare literară dedicată poeziei românești contemporane. În perioada de iarnă, astfel de acțiuni se vor intensifica. (M.B.)
• CROSUL SIDERURGISTILOR, ce a avut loc pe traseul Cincș — Tețuc — Hunedoara, organizat de către sindicatul li-

ber Siderurgistul, s-a bucurat de o largă participare a fetelor și băieților. Primiti clasati: la fete — Florina Pirvu și Claudia Priocope iar la băieți — Nicolae Pleșa. (S.C.)
• DEOSEBIT. Sucuri, gumă de mestecat și o cafea gustoasă puteți găsi în Piața Deva, la rulota familiei Gaspar. Deosebit însă față de alte unități similare este faptul că aici cafeaua se servește cu frișcă. Iar băuturile alcoolice au fost scoase din vânzare. (V.R.)

FLASH

Munca, producția, viața — în deplină siguranță

(Urmare din pag. 1)

mul activității productive, al realizării obținute, nu putem să ne declarăm mulțumiți. Mai ales că deficiențele destul de egonunțate din producție — lipsa anumitor materiale și piese de schimb, instalatii și aparate moderne, blocajul economiei atât de pronunțat și de păgubos, pensionarea unui mare număr de cadre de valoare — se răsfrâng și asupra activității de protecție a muncii, cu toate consecințele pe care le implică această interdependență. Pe de altă parte, se sublinia faptul, cituși de puțin imbucurător, că la unități se comit încă destule abateri de la normele de protecție a muncii, că încă unii

conducători de compartimente și de întreprinderi ignoră legislația în vigoare, tratează problemele de protecție a muncii ca pe o coordonată minoră a procesului de producție și nu ca pe o componentă indispensabilă a sa. Mai mult, în loc să se preocupe de ameliorarea condițiilor de lucru, de diminuarea noxelor, a cauzelor care le generează, caută motivații și justificări pentru a primi sporuri la salarizare. Mi se pare anormal. Nu așa apărăm sănătatea, viața oamenilor. — Dar, din păcate, nu există instrucțiuni, legi care trebuie aplicate! — Sunt depășite! Nu se mai respectă! Se află în stadiu de elaborare prevederilor noi și în această privință, a căror urgentare

se impune cu stringență. Poate că în atenția comisiei parlamentare care analizează condițiile de muncă și de viață ale minerilor Văii Jiului, la această oră, se va afla, va trebui să se afle și necesitatea adoptării noulor reglementări în domeniul protecției muncii. Cu atât mai mult cu cât instituțiile teritoriale de specialitate vor prelua în curând noi sarcini respectiv și activitatea de control în domeniul protecției a muncii. De aici, din dorința de a îmbunătăți condițiile de muncă și de viață ale tuturor muncitorilor, să treacă pe la sediul nostru din Dep. strada 22 Decembrie, blocul D3, scara I, pentru rezolvarea, de comun acord, a unor probleme imperios necesare. Vă mulțumesc!

ARAHIDE CU... CARNE

Dna Ana Buhariu din Călan ne-a trimis prin poștă, în redacție, un pachet. Nu prea simțim o bișniță să primim pachete, de aceea ne-a mirat gestul domniei. Am desfăcut trimiteră și primul lucru pe care l-am văzut a fost un vierme alb cu capul negru ce se plim-

ba pe o pungă de plastic plină cu arahide. Alături o scrisoare scurta de depeditoare pachetului, am care am dedus că dna A.B. a cumpărat bombonele de la cofetăria "Violeta", din orașul unde domiciliază. Am cercetat atent marfa din pungă de plastic și am constatat că

ate bombonele erau otravite și am putut afla cine a produs marfa respectivă. Este clar că asemenea produse nu au ce căuta în comerț. Inspectoratul Sanitar trebuie să controleze mai atent ce se pune în vinzare în rețeaua comercială. (T.B.)

DEVA văzută din avion. Foto PAVEL LAZA.

S-a întâmplat în Micro 15 (III)

Scopul acțiunii era limpede: jefuirea familiei Șerban. Pentru reușită, era însă nevoie de un plan pe care cei trei îl urzesc în episodul de față.

Au venit toți trei la următoarea întâlnire, aproximativ punctual. Paharele le făceau tărășie și de data aceasta. Au schimbat câteva vorbe neutre, apoi Neculaț Ivan a atacat problema direct: — Ei, v-ați gândit? — Gândit! răspunde Petre Lupu. — Gândit! repetă și Nicolae Fortun, deși nu era cazul.

N.I. deveni nerăbdător: — Si ce-ați hotărât? — Tot P. Lupu vorbi primul: — Treaba se poate face. Zici că omul are în casă lucruri faine? — N-o să regretați, vă asigur. Știu ce are, fiindcă îl vizitez foarte des.

— Un lucru este esențial, și anume ca vecinul să nu fie acasă. — Asta neapărat, fu de acord N. Fortun. — Pentru asta însă, tu

Gh. S. va pleca la două două, L-a condus până la mașină, l-a urcat în mașină, după care s-a prezentat la Lucia S. și a zis: — Imprumută-mi niște casete de ale lui Gheorghe, că mi s-a făcut dor de muzică.

— Nu te supăra, vecine, dar fără știrea lui Gheorghe eu nu umblu la ele. — Atunci, poate, te ascultăm la voi. — Imi pare rău, dar mă duc la ai mei, la țară. Lui N.I. i-a tresărit inima, dar evident că n-a lăsat să i se vadă bucuria pe chip. S-a dus glonț la cel doi. Le-a spus scurt: — A sosit momentul să purcedem la treabă! (Va urma)

Cpt. COSTAN JULA, TRAIAN BONDOR

serial

va trebui să fii mereu cu ochii pe ei — și să ne anunți — retuă P. Lupu. — Floare la ureche! O fac! — O.K. Acu' să stabilim concret cum vom proceda, atunci când va sosi clipa. Atenție la mine! Bineînțeles că soții Șerban și soția lui N.I. habar n-aveau de ceea ce puneau cei trei la cale. N.I. era cu ochii și urechile atințite pe familia din vecini. Așa a aflat, într-o joi, că a doua zi

AFLAM DE LA CAMERA DE COMERȚ ȘI INDUSTRIE

• Societate comercială din Ungaria oferă: casete video, acumulatori auto-turism, bandă de izolat electric.

• În perioada 21-31 oct. a.c., în stațiunea Neg-tun se organizează târgul național cu gros pentru produse chimice, cu secțiunile: chimice, igienico-cosmetice, îngrășăminte, electrice, electronice, tehnico-sanitare, menaj, unice, etc. Organizator este Uniunea gospodărescă ungară, strada J. K. Kallay, nr. 1, sect. Turda.

• Societate comercială din Ungaria oferă: casete video, acumulatori auto-turism, bandă de izolat electric, etc. Organizator este Uniunea gospodărescă ungară, strada J. K. Kallay, nr. 1, sect. Turda.

• C.C.I. Hunedoara-Deva invită pe toți cei interesați pentru lucrări de construcție și feronat ca material suplimentar și adițional, la hrana uscată a animalelor, spre a evita și trata deficiența fieroasă.

Informații suplimentare la sediul C.C.I. Hunedoara-Deva, str. 1 Decembrie nr. 25, tel. 12924, zilnic între orele 9-12.

Filmul „ORĂȘTIE — CARTE DE VIZITĂ”

(Urmare din pag. 1)

ginea unui centru de presanță și înaltare românească. Orăștia, privită în film prin poarta ei vestică, dă impresia unei așezări bogat ornamentate, cu clădiri vechi și noi, mai ales cu multă verdețură, cu monumente care amintesc pagini de demnități ca Păla, bustul lui Vlaicu, marelui mareșal Vlaicu II; clădiri de o arhitectură deosebită, ca de exemplu catedrala, ordoxiană, în stil gotic, biserică evanghelică, monumentul lui Vlaicu, etc. Într-un cadru romantic și sălbatic, în momentul al călătoriei „Aurel Vlaicu” și al spital.

Prezenta cultural și artistică cu înaltă valoare și au dat strălucire eternească românească de la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea, cu colecțiile organelor de presă ale vremii. Revista „Orăștie” Activitate, Libertate, Foaia interesantă, Cosinzana, Noutatea, Solia Dreptății, volumele principale aparute la Orăștie, ca „Frământări” de Liviu Rebreanu, toate sunt înalte în film de o abundență de sevente din expoziția „Orăștie în spiritualitatea românească”, organizată la Liceul „Aurel Vlaicu”. Totdeauna Orăștie, și mai ales într-un film, trebuie asociată și

cu tinutul din jur, care îi dă prospețime și valență turistică. Filmul ne conduce înspre două dintre punctele turistice și istorice ale zonei: Cetățile dacice din Munții Orăștiei și Stațiunea balneară Geoglu-Băi.

Și totuși, filmul „Orăștie — carte de vizită” nu ar fi complet fără imaginile cotidianului economic orăștian: câteva dintre marile întreprinderi, cu potențialul lor, caseta urmînd să servească și ca reclamă în relațiile comerciale. Într-un cadru romantic și sălbatic, în momentul al călătoriei „Aurel Vlaicu” și al spital.

Ca în cazul și filmului „Orăștie” lipsa interioară a muzicului etnografic și a depozitului de carte veche bisericăscă: la fel, lipsa omului în instituțiile prezentate. Trebuie subliniat și faptul că în cadrul „Orăștie” activitate, „Libertate”, „Foaia interesantă”, „Cosinzana”, „Noutatea”, „Solia Dreptății”, „Frământări”, de Liviu Rebreanu, toate sunt înalte în film de o abundență de sevente din expoziția „Orăștie în spiritualitatea românească”, organizată la Liceul „Aurel Vlaicu”. Totdeauna Orăștie, și mai ales într-un film, trebuie asociată și

Cucul din Păclișa

Un nebun arunc-o piatră și vede înțelepți nu reușesc să o sădă... Ne-ada dus aminte răcila, după ce-am fost în satul Păclișa, comuna Totești, să cercetăm faptele semnalate ziarului nostru, în cadrul unei audiențe, de către Valeriu Margău, cetățean al localității respective.

În audiența la care ne-am referit, V.M. a reclamat că vecinii îi fac viața amară. Și anume, că aruncă pietre pe casa lui, că l-au otrăvit apă din fântână, gămile și clinele ș.a. Am aflat că V.M. a reclamat astfel de fapte și la primăria din comună, și la postul de poliție, și la organele județene, și la București. Dacă cineva treaba asta, nu făceam un drum pînă în satul Păclișa, drum care s-a dovedit în zadar și o să spunem în continuare de ce.

CINE ESTE RECLAMANTUL

Valeriu Margău este în vîrstă de 70 de ani, încă în putere, deși aude eu mare dificultate. A venit la Păclișa în urmă cu mulți ani, după ce a vîndut ce avea în Clopotiva — casa și grădina. Aici a stat cu o femeie care a decedat anul trecut. În prezent, este singur în casa de la nr. 86, deși nu-l aparține, ea revenindu-i unei nepoate a celei moarte, care a și cîștigat-o prin acțiune în justiție. Așa că V.M. este un intrus în respectiva gospodărie, pe care însă ruvrea s-o părăsească. La primăria din Totești ni s-a spus:

— V. Margău trăiește cu impresia că toată lumea are ceva cu el. A venit la primărie de nenumărate ori și a reclamat că vecinii îi fac tot felul de șicane.

— Ați fost la fața locului, să-i verificați afirmațiile?

— De multe ori și nu s-a adevărit nimic din ceea ce reclama. Au venit în sat, în urma scrisorilor lui V.M. și domni de la județ și chiar din Capitală, ce au constatat falsitatea reclamațiilor lui.

CE AM CONSTATAT LA FAȚA LOCULUI

În audiența la redacție, V. Margău ne-a spus că vecinii aruncă cu bolovani pe casa lui și în geamuri, spargîndu-le și ferestrele, și rup gardul ș.a. Împreună cu dl Iuliu Lepădaton, primarul comunei Totești, am fost la Păclișa. Poarta ogrăzii lui V.M. era puternic baricadată. Am strigat, dar n-a răspuns nimic. Niște vecine de peste drum ne-au spus că nu l-au văzut pe om de mai multe zile. Tot ele ne-au spus că familia Paulin Bocan — cea pe care o reclamă V.M. — este liniștită, demnă de tot respectul și nu are nimic cu vecinul care, dimpotrivă, îi stănească. Ne-am ustat la casă. Toate țiglele și ferestrele erau intacte, ca și gardurile, acareturile. Am întrebat din ce trăiește V.M. și ni s-a spus că are pensie, ba chiar și bani la C.E.C. Ni s-a mai spus că are copii la Timișoara și Clopotiva, care

însă nu-l caută. Nu prea vor să știe de el. Pe scurt, V.M. trăiește singuratic ca un cuc, ce nu se mulțumește doar să cînte, ci tulbură existența celor din jur.

DE VORBA CU DOI POLITIȘTI

Am stat de vorbă cu șeful Postului de poliție din Totești și cu un subaltern al domniei-sale.

— Îl știți pe Valeriu Margău? am întrebat.

— Oho, și încă cum! — ne-a spus primul interlocoitor. Ne-a pus în alertă de nenumărate ori. O dată, am stat o noapte întreagă la el în casă, să auzim cum aruncă vecinii pietre pe acoperiș. „Auziți? zicea. Eu aud bubuiturile”. Eu nu auzeam nimic, el auzea, deși e surd.

— Altă dată a zis că i-a fost otrăvită apa din fântână. Am luat o gură de apă și am băut. La fântână nu s-a băut apă, dar au rămas în ea câteva curată — ne-a spus al doilea interlocoitor.

CE ESTE DE FĂCUT?

E clar că V.M. trebuie să plece din casa ce-o ocupă acum. Unde? Poate rezolvă treaba asta copiii din Clopotiva sau cei din Timișoara, care au cam uitat de el. Locuitorii satului s-ar bucura dacă „cucul” ar zbura spre alte țări. În ce ne privește, regretăm că — purtați de minciunile lui V.M. — am făcut un drum degeaba pînă la Păclișa.

TRAIAN BONDOR

Va fi sau nu E.M. Zlăști?

Din partea Consiliului Sindicatului Liber Nemetalifere Zlăști am primit o scrisoare în care se relatează în detaliu unele probleme referitoare la situația prezentă și viitoare a salariaților de aici în raporturile lor cu E.M. Hunedoara și Regia Autonomă a Cuprului Deva, ca foruri tutelare de care aparțin. Iată câteva dintre aspectele esențiale abordate în cuprinsul respectivei scrisori.

Ca sector din ramura producției Nemetalifere (talo și dolomite metalurgice), făcând parte din E.M. Hunedoara, s-a considerat că activitatea acestuia este o povară pentru lista întreprinderi, fiind tratată ca un copil vitreg, discriminându-l, salariații de aici avind cele mai mici salarii. Această situație s-a menținut până în înființarea R.A.G.C.L. Colectivul de salariați de la Zlăști, din când în când, s-a simțit înșelați prin menținerea nemetaliferei ca activitate ne subvenționate, legate de activitatea fierului — produs subvenționat de stat, s-au organizat în sindacatul propriu, au cerut Departamentul Muncii și R.A.C. Deva să fie lăsați să-și desfășoare activitatea independentă, să beneficieze direct de rezultatele obținute. Deși s-a înțeles în acest scop au avut câștig de cauză, în luna sept. a.c. primindu-se acordul ca, începând cu luna octombrie, activitatea de nemetalifere să se desprindă de E.M. Hunedoara, să se constituie E.M. Zlăști ca unitate de sine stătătoare în cadrul R.A.C. Dar, E.M.H. a obstrucționat și împiedicat aplicarea hotărârilor și ordinelor emise legal de regie. Conducerea E.M.H. și liderul sindicatului l-au îndemnat pe șoferi și pe mecanici să se opună separării, amenințându-i că și vor pierde locurile de muncă, fapt ce nu este cunoscut de puțin adevărat, restructurarea afectând numai o grăbă personalului administrativ — supra-dimensionat. Sub aceste presiuni, în ziua de 30 septembrie, directorul general al R.A.C. a comunicat prin telex sistarea aplicării propriei hotărâri date anterior.

Față de această stare de lucruri, Sindicatul Liber Nemetalifere Zlăști a intrat în acțiune pe baza unei specifice conștințe. La 15/10/91, declarând conflictul de muncă.

În continuarea scrisorii se face cunoscut că, asemenea proceduri sunt încălțabile, ele dovedind încălcarea legislației în vigoare. De aceea, colectivul de salariați din activitatea nemetalifere Zlăști, a vădit de partea sa legile țării elaborate după decembrie 1989, este nevoit să procedeze la luptă sindicală împotriva celor ce nu vor să beneficieze de rezultatele economice de plată. Ca urmare, întrebarea care se pune într-o asemenea conjunctură este: va fi sau nu E.M. Zlăști?

NICOLAE TÎRDOB

Asistăm de o vreme la un adevărat război între asociațiile de locatari și R.A.G.C.L. Deva. Motivul? Taxele comune și, într-o oarecare măsură, cele de anticipație. Armele? Acuzățiile ce și le aruncă reciproc cele două tabere: asociațiile de locatari arată cu degetul înspre facturile „umflate”, iar R.A.G.C.L. Deva le face pe acestea răspunzătoare de nepunința sa de a-și achita datorile față de Filiala Electrocentrale Deva. Beneficiarii acestui război al nervilor sînt locatarii, amenințați cînd de Minția, cînd de R.A.G.C.L. cu sistarea furnizării apei calde.

Ultimul, sperăm, asemenea „eveniment” a avut loc în data de 1 oct., cînd avertismentul de sistare a apei calde s-a și materializat pentru locatarii a trei asociații din Deva: 3.118 și 109. Din fericire doar pentru cîteva ore, revenindu-se asupra acestei măsurii.

Dar să vedem mai bine cum și de ce s-a ajuns într-o asemenea situație. Al fi tratat să creșcă asociațiile nu și-au oricât obligat pentru că n-au bani în cont și că nu au pentru că locatarii ce le compun sînt răi plătași.

— Nu! Nu este vorba despre așa ceva — ne-a asigurat dl. Simion Marton, administratorul Asociației de locatari nr. 3, Deva. Refuzul achitării întregale a sumelor pretinse de R.A.G.C.L. Deva este motivat de exagerarea cantității de apă facturată și

de „umflarea” prețurilor, care s-au triplat și au fost stabilite unilateral, fără consultarea noastră, și acceptate cu larghetate de Prefectură. Nu înțelegem să achitam bani decît pentru cantitățile de apă consumate de locatari. Iar stabilirea lor corectă nu e posibilă datorită apometrelor negarantate metrologice. Considerăm că o cantitate de 19—21 mc apă/persoană/lună este absurdă.

Din totalul de peste 700 000 lei neachitați R.A.G.C.L. de către asociații, 20 la sută reprezintă diferențe de preț, restul datorindu-se refuzurilor cantitative. În aceeași zi, 1 oct., între cele două părți a avut loc o conciliere mediată de dl. ing. Cazan, vicepreședintele Primăriei Deva. În actul încheiat, Asociația de locatari s-a angajat să plătească, dar numai diferențele de preț pentru cantitățile acceptate în conformitate cu normativele în vigoare. De asemenea, s-a stabilit că se va încheia un nou contract între părți, în prezent existînd doar anexele acestuia.

Oarecum asemănător se prezintă situația la Asociația de locatari nr. 109, Deva. Unirea și supăra-

rea comitetului acesteia la avertismentul făcut prin ziarul nostru și prin biletele lipite pe ușile blocurilor s-au datorat faptului că Asociația 109 nu s-a regăsit printre cele pe care, cu un timp în urmă, R.A.G.C.L. le denunța public pentru neplata serviciilor. Dl. Teodor Rus, președintele asociației, era chiar foarte pornit pe ziarul nostru, deoarece gă-

doar cantitățile prezente de normative și nu consumuri de cîte 20—21 mc apă pentru un locatar pe lună.

Spațiul nu-mi îngăduie să insist și asupra altor nemulțumiri privind tarifele și modul lor de stabilire, alte neconcordanțe sesizate de asociații în bazele de calcul, faptul că pentru taxele de anticipație nu li se asigură dobînzii. Dar trebuie menționată reacția locatarilor. Chiar dacă opritea apei calde, ca fapt în sine, poate trece neobservată, însă oamenii știu că au plătit atîta cît s-a cerut și au tot dreptul să beneficieze de apă caldă. De aceea, în ambele asociații am întâlnit oameni supărați, veniți să ceară socoteală administratorilor pentru starea de fapt creată. Dar, vorba românului, „în tot răul e și-un bine”. Dl. Aron Bordeanu, administrator la Asociația de locatari nr. 109, a încasat într-o oră și jumătate peste 30 000 lei taxe comune și de anticipație, mulți gîndind probabil că e sînt responsabili, prin intruziune, de opritea apei calde.

Din păcate, realitatea este alta. Aceste asociații au intrat în război cu R.A.G.C.L. pentru că au acceptat să plătească mai mult decît consideră că merită serviciile prestate. Acesta este punctul de vedere al asociațiilor de locatari „rebele”, urmînd să fie consemnat și cel al R.A.G.C.L. Deva.

VIORICA ROMAN

Asociațiile de locatari în război cu R. A. G. C. L.

FĂRĂ EVENIMENTE

În rețeaua unităților de desfacere cu amănuntul din cadrul S.C. „Țara Hațegului” S.A. a apărut un „produs” nou, de mare însemnătate: măsuri de autoapărare împotriva incendiilor. Este o dovadă de netăgăduit că în unitățile respective se acordă toată atenția respectării regulilor de prevenire a pagubelor pe care le-ar putea provoca focurile. (Ch. I. N.)

Cifra trei și semnificația ei în privința Basarabiei

Recent, un mare patriot — folosind o floare de stil — a definit Basarabia drept „mantie volvevodală lipită de-a lungul Moldovei și care hotărăște țării dinspre crivăț, ca să o ferească de urgia viscolului”.

Basarabia este Moldova la lîngă Marea, dintre Prut și Nistru, ea fiind cea de-a noua în concertul provinciilor istorice românești. În Bucovina, care a avut o soartă și mai vitregă decît sora sa, în jumătatea de vest ce a trecut, e ultima (a zecea).

La 27 martie 1918, prin Sfîtul Țării de la Chișinău, Republica Moldovenească s-a unit cu Patria-Mamă, România. Ea a fost astfel, prima provincie românească ce a făcut o mișcare centripetă, după care, apoi, au urmat și celelalte.

La acea dată, populația Basarabiei era de 2 725 000 de locuitori, din care, procentul: români — 66,5 la sută; ruși și ucraineni — 12 la sută; evrei — 9,8 la sută; bulgari și găgăuzi — 7,7 la sută; germani — 2,5 la sută și greci, armeni ș.a. — 1,3 la sută.

Cum ponderea membrilor P.C.R. era deținută de maghiari și de evrei, congresele interbelice l-au definit pe românii — pentru mișcarea

centripetă de mai sus — nici mai mult, nici mai puțin, decît imperialiști.

La 27 august 1989, Republica Sovietică Socialistă Moldovenească, într-o Adunare Națională de peste jumătate de milion de oameni, fără precedent în lume — a abolit alfabetul chirilic, iar limba „Mioriței” a devenit limba oficială de stat în locul celei „moldovenești”. S-a dat astfel o lecție binemeritată celor care n-au cunoscut un lucru elementar: anume că, dintre cele patru dialecte române existente, în nordul Dunării se folosește doar unul singur: dialectul daco-român, înăuntrul căruia se poate vorbi de graiuri: bănățean, oltean, munțean, dobrogean, moldovenesc etc. Așadar, nu există limbă moldovenească, ci grai moldovenesc. Este vorba despre limba română, care nu se poate confunda în nici un caz cu vreunul dintre graiurile provinciilor istorice românești.

La 27 august 1991, după o prealabilă conferință internațională la Chișinău, privind ineficiența pactului Molotov — Ribbentrop, după o săptămînă de emoții naționale și internaționale — din care primele trei zile au fost epocale și declisive (19—21) — Republi-

ca Moldova și-a proclamat independența! Uniunea cu patria-mamă a devenit, astfel, o distanță de numai un pas.

Firească, dată fiind importanța celor trei date istorice, Basarabia a intrat în istoria universală pe porțile cele mari. Revenind la patria-mamă, se va putea pune în evidență — o dată mai mult — concluzia la care a ajuns în 1936 prof. de Drept Internațional public, N. Dașcovici, de la Universitatea din Iași: „...popor muntean, zămislit în adăposturile Cărpților, de-a lungul unei istorii furtunoase, ne-am scoborit la vale pe ambele versante muntoase și am urmat, atunci, cursul apelor vîjeloase de primăvară... către cîmpiile Tisei, Nistrului și ale Dunării, pînă la Marea Neagră”.

Privind peste 6 ore transmiterea în direct a evenimentelor proclamării Independenței la Chișinău, la capătul acestor rînduri mă întreb: cine motivează absența de la sărbătoarea cerească a dlui Nicolae Lupan, care-n exilul lui din Vestul Europei, între 1975—1989 a scris: „Pînă la Basarabie!” cu pe-o rugăciune?! Cu mintea coborîtă în inimă?!

C-TIN PREDĂ, Deva

POLIȚIA NE INFORMEAZĂ

HOTII AU FOST ARESTAȚI

Sorin Diaconu, de 22 de ani, muncitor la SC „Siderurgica” SA Hunedoara, împreună cu Ilie Farceanu, de 16 ani, fără ocupație, ambii din Hunedoara, doreau să se îmbogățească peste noapte. Pentru a-și atinge scopul, ei au plănuț și realizat spargerea pe timp de noapte a locuinței lui I.E. din municipiu. De aici au furat 220 de DM, 120 de dolari și 23 800 de lei.

ASOCIAȚII ÎN RELE

Au fost prinși în flagrant și arestați numiții Cezar Balahura și Mircea Botoroc, ambii muncitori la E.M. Lupeni, în timp ce încercau să forțeze deschiderea unui autoturism. Cercetările au stabilit că în aceeași noapte — 22 spre 23 septembrie a.c. — ei au mai furat dintr-un alt autoturism bunuri în valoare de 6000 de lei.

Cabana Rotunda din Munții Retezat. În așteptarea reea musafirilor. Foto PAVEL LAZA

PUBLICITATE

ANIVERSARI

● CU ocazia majoratului, mama și tata urează dragului lor Căta Cristian, un băiețel „La mulți ani!” și să crească în învătătură. (6017)

● CU ocazia împlinirii a 14 ani, bunicii Aurel și Elena din Timăvița urează nepotului Căta Cristian, să crească în învătătură și să fie sănătos, tuturor doritor. (6017)

● NEPOȚII Gabriel, Marius, Emil și Angelica, strănepoata Rodica urează bunicii lor Mihai Constantiniv, la cei 74 de ani, sănătate și „La mulți ani!” (6103)

VINZARI

CUMPARARI

● VIND înscriere Dacia 1300 (1988, mai), Deva, telefon 20716. (5991)

● VIND în. M. Șilani, zona Brad, Brad, telefon 956/61415. (5998)

● VIND înscriere Dacia 1300 (mai 1990), Brad, telefon 91683. (6021)

● VIND mașină de spălat Automatic, în garanție, Deva, telefon 21579. (5994)

● VIND înscriere Dacia 1300, iulie 1989, Deva, telefon 14086, între orele 8-9, 21-22. (5993)

● VIND Dacia nărdică-tă, ridicabilă imediat, Deva, telefon 15402. (5816)

● VIND Opel Rekord-Sport, 2009 cmc, 100 CP, stare excepțională, jentii de rezervă complete, Simeria, telefon 956/61516. (5995)

● VIND Trabant 601 S, preț convenabil, Deva, telefon 16612, între orele 18-20. (5992)

● VIND înscriere Dacia 1300, iunie 1987, Deva, telefon 20716. (5991)

● VIND motor Diesel nou pentru ARE fabricație Cimpulung, Informații la telefoanele 25732, 13899, 19261, Deva. (6000)

● VIND apartament în Deva, Deva, telefon 23387 sau strada Vinătorilor, nr. 27. (6001)

● VIND Mobra Hoinar, preț convenabil, Deva, str. Horea, nr. 177. (6002)

● **COOPERATIVA „Solidaritatea”** Deva organizează, în colaborare cu administrația publică, pentru utilitate de timpuriu și transport în data de 19.10.1991, ora 9.00, la Complexul Meșterăgăresc Dacia, Informații telefon 21300, Deva. (6007)

● VIND convenabil, tucă de prune, vechi de ani, cantitate mare, Simeria, telefon 60195, după ora 21.00. (6008)

● VIND ARO 243 D, Dacia 1310, Mercedes 230, televizor color, Hunedoara, telefon 21941. (6011)

● VIND Dacia 1300, Preț negociabil, Informații Târbănel, telefon 57141. (6015)

● VIND mașină de cusut Icăna, stare perfectă, Hunedoara, telefon 12858. (5107)

● VIND înscriere Dacia 1300 (1990), Hunedoara, telefon 21512. (5108)

● VIND înscriere Dacia (august 1987), Deva, telefon 24589. (6012)

● VIND cutie viteze, planetare Skoda MB 1000, radio-casetofon auto Aciko, cauciucuri 175 R/14 C, telefon 28414, Deva. (6010)

● CUMPAR mobilă cu intarsie, ceasuri de perete și de mână vechi, bijuterii vechi cu pietre, sticlăria, (5192)

bronzuri, argintărie și alte obiecte vechi, Informații Deva, telefon 11912. (6009)

● VIND cauciucuri 195/70/14 și cătea clobăneș german, de 7 luni, Deva, telefon 19053. (6018)

● OFER 100 000-150 000 pentru cedare contract garsonieră sau apartament, garcius Dacia, Micro, Deva, telefon 18881. (6007)

● VIND Renault Fuego, G.T.K., stare excepțională, Hunedoara, telefon 937/12091, între orele 8-12 și după ora 21. (5190)

● VIND dubă Mercedes Diesel 4.5 t, consum 8%, Informații telefon 18953, strada Horea nr. 183. (5192)

OFERTA DE SERVICIU

● **FILMARI video**, de calitate, jentii pe calculator, Deva, telefon 27689. (6082)

DIVERSE

● **FAMILIE** intelectuală oferim sprijin și întreținere persoanei (persoane) în vizită, contra spațiului de locuit în Deva, Informații Deva, telefon 18501, după ora 18. (6013)

PIERDERI

● **PIERDUT** chitanță garanție vână din data de 13 sept. 1991, Nr. 11017 - Trif. Augustin, valoare 46 000. O declar. nulă. (6004)

● **PIERDUT** legitimație veteraan de război eliberată de Asociația Veteranilor de Război Deva, pe numele Busea Aurel. O declar. nulă. (6020)

● **PIERDUT** pantof damă „Lux” în trenul 2363, Informații Cimpuri-Surdău, nr. 91, telefon 360. (6014)

MATRIMONIALĂ

● **AGENȚIA** Matrimonială „Love International” din San Remo, prin filială din Petrosani, vă oferă posibilități serioase de căsătorie cu cetățeni din Italia și Franța. Se asigură disfecțiile totale. Informații telefoane: 935/41248 sau 935/45187, zilnic între orele 18-21. (5835)

COMEMORARE

● **DOR** nesfârșit, lacrimi și fieri șuim, la împlinirea a 12 ani de la dispariția dragului nostru
avocat
SĂULEA TOMA
Dormi în pace, Familia. (5981)

ANUNȚ IMPORTANT

IN ATENȚIA AGENȚILOR ECONOMICI CU PROFIL DE COMERT

În legătură cu aplicarea prevederilor art. 18 din Hotărârea Guvernului nr. 464/1991 privind declararea și înregistrarea prețurilor până la data de 15 octombrie 1991, rugăm agenții economici cu acest profil de a se prezenta de urgență la Serviciul Prețuri și Protecția Concurenței din Deva, b-dul 1 Decembrie, nr. 35, camera 230, pentru a consulta Nomenclatorul grupelor de produse ale căror prețuri cu amănuntul se înregistrează în anexa nr. 4 publicată în ziarul „Cuvintul Liber” din data de 2 octombrie a.c.

Este interzisă modificarea, în sensul majorării, a prețurilor și tarifelor de către agenții economici după data de 30 septembrie a.c., abaterile constatate fiind sancționate conform legii.

S.C. „PROMET” S.A. DIN ORAȘUL BECLEAN

Str. V. Viilor nr. 3, județul Bistrița-Năsăud

Oferă o gamă variată de împletitură de sîrmă, la prețuri avantajoase.

Relații suplimentare la serviciul destăcere al societății noastre, telefon 999/40611, interioare 110 sau 184. (690)

S.G.C.L. SIMERIA INCADREAZĂ :

- 2 instalatori ;
- 2 fochiști (bărbați) ;
- 1 paznic.

(696)

70181 DEVA A

REZULTATE: F.C. Brașov — F.C. Bacău 3-0; Progr. Brăila — Otetul Galați 1-2; Rapid — Electropulare (se dispută azi); Gloria Bistrița — A.S.A. Tg. Mureș 2-0; F.C. Argeș — Dinamo 0-1; Univ. Craiova — Petrolul 0-0; Simona — Corvinul (s-a disputat după închiderea ediției); Poli. Timișoara — Sportul Stud. 1-0; Farul — Inter Sibiu 1-0.

CLASAMENTUL

1. Dinamo	8	0	2	0	21-3	14
2. Petrolul	8	0	1	1	13-10	13
3. Otetul Galați	8	5	1	2	10-9	11
4. Poli. Timișoara	8	5	0	3	13-9	10
5. Steaua	7	4	1	2	11-9	9
6. Electropulare	7	3	3	1	8-4	9
7. Univ. Craiova	8	3	3	2	6-4	9
8. Gloria Bistrița	8	3	2	3	13-11	8
9. F.C. Bacău	8	3	2	2	6-13	8
10. F.C. Brașov	8	3	1	4	11-13	7
11. A.S.A. Tg. Mureș	8	3	1	4	8-13	7
12. Rapid	7	3	0	4	2-9	6
13. Sportul Stud.	8	2	2	4	8-14	6
14. F.C. Argeș	8	1	3	4	9-8	5
15. F.C. Farul	8	2	1	5	3-6	5
16. Inter Sibiu	8	1	3	4	10-10	5
17. Corvinul	7	2	0	5	9-14	4
18. Progresul V. Brăila	8	1	2	5	7-14	4

ETAPA VIITOARE (19-20 oct.): F.C. Bacău — Rapid; Dinamo — F.C.M. Brașov; Corvinul — F.C. Argeș; Otetul — A.S.A. Tg. Mureș; Electropulare — Progresul; Sportul Stud. — Univ. Craiova; Petrolul — Steaua; Farul — Gloria; Inter Sibiu — Poli. Timișoara.

SOCIETATEA COMERCIALĂ „SIMERIA” S.A. SIMERIA

publică :

LISTA CU MULOACHELE FRE

se vor fi lichitate în data de 21 oct. 1991, ora 10, la sediul societății din Simeria.

- mașină de șlefuit cu ax flexibil ;
- mașină pentru sculptat în piatră ;
- freze pentru prelucrări mecanice ;
- ciocane pentru sculptat ;
- mașină de tăiat Wuto ;
- mașină de tăiat și șlefuit piatră ;
- automacara HIDROM 18 t ;
- automacara Telemak 12,5 t ;
- tractor A 1800 ;
- strung SM ;
- mașini de găurit portabile.

Relații suplimentare la telefon 60851, interioare 36. (688)

S.C.S. SIGMA DEVA ORGANIZEAZĂ

Cursuri de formare în meseria de analist programator asistent pentru microcalculatoare compatibile I.B.M./PC.

Durata cursurilor este de 10 săptămâni, cu 150 de ore practică pe calculator, și se desășoară în Deva.

Lectorii sînt cercetători științifici cu o înaltă pregătire profesională.

Absolvenții vor beneficia de diplome-certificat eliberate de Ministerul Învățămîntului și Științei, împreună cu Central de Perfectionare în Informatică, București, și recunoscute pentru ocuparea posturilor corespunzătoare.

Costul cursurilor este de 12000 de lei.

Înscrierile se pot face pînă la data de 14.10.1991, data la care încep cursurile.

Relații suplimentare se obțin la telefoanele 956/15431 și 11067, Deva. (694)

SANATORIUL T.B.C. GEOAGIU

Organizează în data de 24 oct. 1991 un concurs pentru ocuparea următoarelor posturi vacante :

- 2 posturi de surori medicale ;
- 1 post de ingrijitor curățenie ;
- 1 post de zidar.

Relații suplimentare la serviciul personal al unității. (695)

AFLAM DE LA CAMERA DE COMERT ȘI INDUSTRIE

● în perioada 10-17 oct., participanții la expoziția colectivă austriacă la TIB '91 București vă oferă, în pavilionul „S”, o gamă variată de produse de înalt nivel tehnologic.

Printre firmele de prestigiu se numără : ENGEL (mașini de turnat prin injecție pentru prelucrarea termoplastelor), BURA (ventilatoare, instalații de climatizare), LEICA (microscopae), TEKTRONIX (osciloscopae), WESTFALIA SEPARATOR AUSTRIA (instalații de muls, instalații frigorifice pentru lapte), AICHELIN (cupatoare industriale și instalații complete pentru tratamente termice la metale feroase și neferoase)

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA :

2700, Deva, str. 1 Decembrie, 35, Județul Hunedoara.
Telefoane : 11275, 12157, 11269, 11827
Telefon tipografie : 25984
Fax : 18061

Întreaga răspundere pentru conținutul articolelor publicate o poartă autorii acestora.

TIPARUL :

S.C. „Polidava” S.A.
Deva, str. 22 Decembrie 257
Tiraj : 20 867 exemplare.